INSTRUKCJA OBSŁUGI

JPKontroler

Kontrola znaczników JPK_KR_PD przed wysyłką

WERSJA PROGRAMU 1.0 · LISTOPAD 2026

PRODUCENT

EMINOVUM

jpkontroler.pl
pomoc@jpkontroler.pl

Spis treści

1. *Czym jest JPKontroler*
2. *Instalacja i licencja*
3. *Okno programu*
4. *Pierwsza analiza (z przykładem krok po kroku)*
5. *Podsumowanie*
6. *Jak czytać sprawy*
7. *Weryfikacja znaczników*
8. *Obieg kosztów*
9. *Anomalie księgowe*
10. *Konta i zapisy*
11. *Sprawozdania*
12. *Historia i Raport*
13. *Pamięć firmy*
14. *Leksykon znaczników (Ctrl+K)*
15. *Ustawienia i licencja*
16. *Zgłoś problem*
17. *Tryb demo*
18. *Skróty klawiszowe*
19. *Częste pytania*

Jak wygląda praca z programem

1. **Eksportujesz JPK_KR_PD z programu FK** i wczytujesz go do JPKontrolera.
2. **Program analizuje plik** i pokazuje sprawy: błędne i wątpliwe znaczniki, pytania do sprawozdań, anomalie w zapisach.
3. **Decydujesz w każdej sprawie.** Program pokazuje skutek decyzji w Bilansie i RZiS „po weryfikacji”.
4. **Z decyzji powstaje lista poprawek FK.** Poprawki wprowadzasz sam w programie FK. JPKontroler niczego w FK nie zmienia.
5. **Eksportujesz poprawiony JPK i wczytujesz go jako nową wersję.** Program sprawdza go jeszcze raz. Gdy nie ma uwag, status pliku zmienia się na „Gotowy do wysłania”.

1. Czym jest JPKontroler

JPKontroler sprawdza plik **JPK_KR_PD** wyeksportowany z programu finansowo-księgowego (FK). Program:

- **wskazuje konta, których znaczniki budzą wątpliwości**, mówi dlaczego i proponuje, co wpisać;
- **pomaga poprawić błędy w programie FK**: z Twoich decyzji powstaje lista poprawek;
- **składa Bilans i RZiS ze znaczników**, żeby sprawdzić, czy znaczniki dają spójne sprawozdania;

- **wykrywa anomalie w zapisach księgowych**, np. powtórne księgowania, niezgodności numerów KSeF, ujemny stan kasy.

Program nie zgaduje — pyta

To najważniejsza zasada JPKontrolera. Plik JPK nie zawiera wszystkiego, czego potrzeba do złożenia Bilansu i RZiS. Przykład: plik nie mówi, czy konto rozliczenia kosztów (np. 490) przenosi koszty rodzajowe zapisem równoległym, ani jaką kwotę zmiany stanu produktów przyjąć, gdy nie wynika ona z samego pliku.

W takich miejscach program **nie podstawia domyślnej wartości**. Zadaje **pytanie do sprawozdań** i do czasu Twojej odpowiedzi pokazuje kwotę jako **„nieustalona”**. Pytania do sprawozdań **nie są błędami w Twoich księgach**. To informacje, których program potrzebuje, żeby ustalić wynik finansowy. Często dotyczą plików z całkowicie poprawnymi znacznikami.

Tak samo z propozycjami znaczników. Program pokazuje, dlaczego coś mu nie pasuje, ale **niczego nie zaznacza za Ciebie**. Decyzję podejmujesz Ty.

Czego program nie robi

- Nie zmienia pliku JPK ani danych w programie FK. Wskazuje, co poprawić, a poprawkę robisz w programie FK.
- Nie wysyła Twoich plików do internetu i nie używa sztucznej inteligencji. Analiza działa na Twoim komputerze. Ten sam plik i te same decyzje dają zawsze ten sam wynik.
- Nie zastępuje księgowej. Proponuje i uzasadnia, a decyzja należy do Ciebie.

Zrzuty ekranów w tej instrukcji pokazują fikcyjną firmę „Pantoflex” (dane syntetyczne). Plakietka „TEST” w rogu niektórych zrzutów oznacza, że zrobiono je w wersji testowej programu. W Twoim programie zobaczysz w tym miejscu rodzaj licencji.

2. Instalacja i licencja

Wymagania

Windows 10 lub 11 (64-bit). Uprawnienia administratora nie są potrzebne. Do dużych plików JPK (kilkadziesiąt tysięcy kont i więcej) zalecamy co najmniej 8 GB pamięci RAM.

Instalacja

1. Pobierz instalator ze strony **jpkontroler.pl/pobierz** i uruchom go.
2. Windows może pokazać okno „System Windows ochronił ten komputer”. Kliknij „Więcej informacji”, a potem „Uruchom mimo to”. Wydawcą programu jest **EMINOVUM Adam Cichoń**.
3. Przeczytaj umowę licencyjną. Pole **„Akceptuję warunki umowy”** staje się dostępne dopiero po przewinięciu tekstu umowy do końca.
4. Folder instalacji możesz zostawić domyślny. Kliknij „Zainstaluj”, a potem „Zakończ”.

Aktywacja licencji

1. Licencję kupisz w sklepie **kup.jpkontroler.pl**. Klucz licencyjny dostaniesz e-mailem.
2. W programie wejdź w **Ustawienia i licencja → Licencja**, wpisz klucz licencyjny i kliknij **„Aktywuj”**. Komputer musi mieć dostęp do internetu. Program korzysta z serwera proxy ustawionego w Windows.
3. Czasem aktywacja czeka na zatwierdzenie. Program powie wtedy, że trzeba poczekać. Gdy dostaniesz e-mail z informacją, że aktywacja została zatwierdzona (w e-mailu nie trzeba niczego klikać), kliknij w programie **„Aktywuj”** jeszcze raz z tym samym kluczem.
4. **Bez internetu albo gdy aktywacja w programie się nie uda:** program pokaże drogę aktywacji przez stronę **kup.jpkontroler.pl/aktywuj**. Otrzymany plik licencji (`.jpklic`) wczytasz w tym samym miejscu opcją wczytania licencji z pliku.

Licencja ONE obejmuje jedną firmę (jeden NIP), licencja PRO wiele firm. Licencja działa na jednym komputerze przez 12 miesięcy.

Bez licencji albo po jej wygaśnięciu program działa w **trybie demo** (rozdział 17).

Aktualizacje i odinstalowanie

- **Aktualizacje** wersji 1.0.x instalujesz na istniejącą wersję, a Twoje analizy i decyzje zostają. Informację o nowej wersji znajdziesz w **Ustawienia i licencja → O programie → Aktualizacje**.
- **Odinstalowanie programu usuwa także jego dane**: zapisane analizy, decyzje i Pamięć firmy. Jeśli chcesz je zachować, przed odinstalowaniem zapisz raporty i wyeksportuj plik decyzji (rozdział 13).

3. Okno programu

Pasek boczny

- **Leksykon znaczników** (Ctrl+K): wyszukiwarka znaczników z nazwy konta i z definicji katalogu (rozdział 14).
- **Kontrola okresu**: „Podsumowanie”, „Weryfikacja znaczników”, „Obieg kosztów”, „Anomalie księgowe”, „Konta i zapisy”, „Sprawozdania”, „Historia”, „Raport”.
- **Dane firmy**: „Import JPK”, „Pamięć firmy”, „Ustawienia i licencja”.
- **Pomoc**: „Zgłoś problem”.
- Przy licencji PRO na górze jest też pozycja „Firmy”, czyli lista firm sprawdzonych na tym komputerze.

Liczby przy pozycjach mówią, ile spraw czeka na Twoją decyzję na danym ekranie.

Nagłówek

Pokazuje firmę, NIP, okres i wersję pliku oraz jeden **status pliku**:

Status	Znaczenie
„Wymaga decyzji”	są otwarte sprawy, w których program potrzebuje Twojej odpowiedzi. Sprawy odłożone też są otwarte
„Wymaga korekty pliku”	plik ma problem integralności albo podjąłeś decyzje, które trzeba wprowadzić w programie FK (np. zmianę znacznika). Status zmieni się po wczytaniu poprawionego pliku
„Gotowy do wysłania”	integralność pliku jest poprawna, nie ma otwartych spraw ani poprawek czekających na nowy plik, a Bilans się domyka. Ocena obejmuje sprawdzenia wykonane przez program — decyzję o wysłaniu pliku podejmujesz Ty
„Wymaga przeliczenia”	zapisane decyzje albo zapisany wynik zmieniły się (np. przeliczenie zostało przerwane). Program pokazuje wtedy osobny ekran z przyciskiem „Przelicz plik”
„Tryb demo”	brak ważnej licencji (rozdział 17)

Nagłówek pokazuje zawsze **jeden** status, według ważności: „Wymaga korekty pliku” ma pierwszeństwo przed „Wymaga decyzji”. Dlatego po pierwszej zmianie znacznika nagłówek pokazuje „Wymaga korekty pliku”, choć inne sprawy nadal czekają na decyzję. Pełną listę powodów widzisz w Podsumowaniu, w „Werdykcie pliku”.

Menu **„Plik JPK ▾”** pozwala wgrać nową wersję pliku, zobaczyć szczegóły pliku, wersje tego okresu (Historia) i raport kontroli.

Wąskie okno

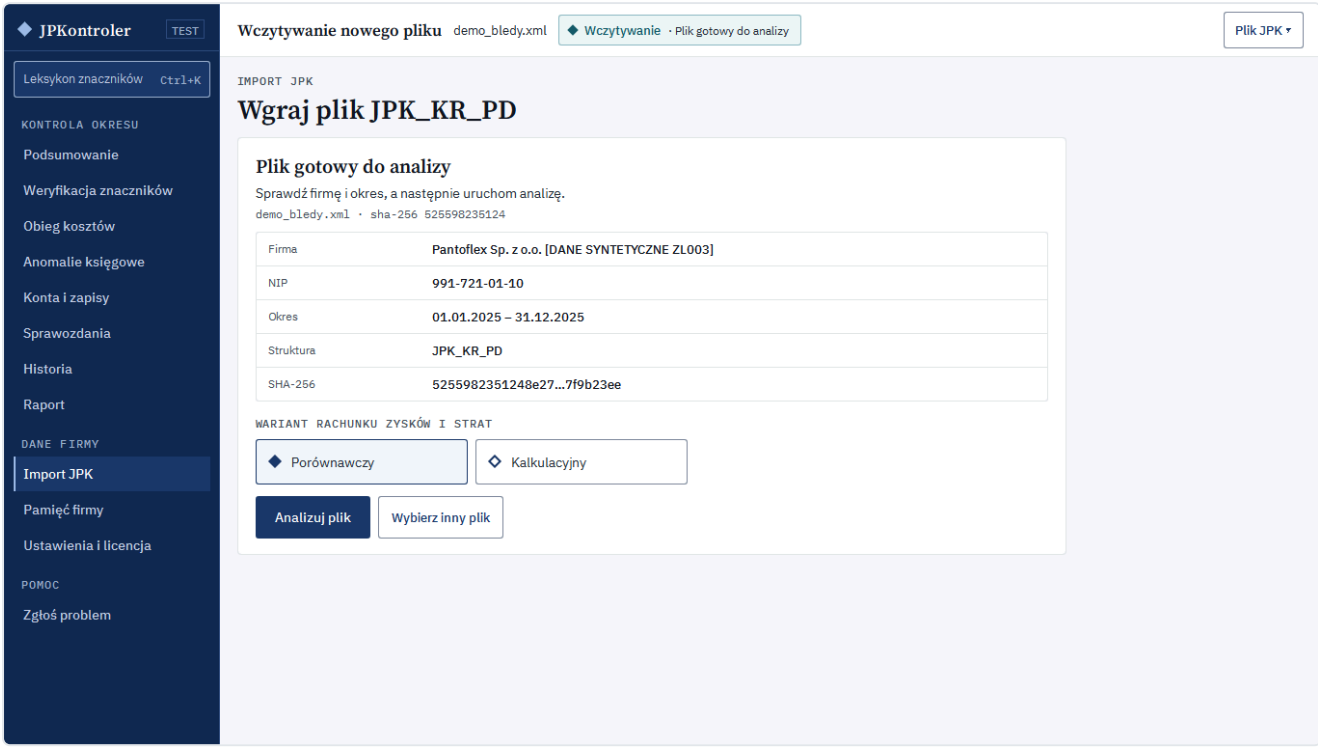
Program działa wygodnie na połowie ekranu, obok programu FK. Przy wąskim oknie pasek boczny zwija się do ikon. Przy bardzo wąskim oknie ekran ma jedną kolumnę: najpierw lista, potem sprawa, a do listy wracasz przez „← Lista”.

4. Pierwsza analiza

Plik za cały rok: przed zamknięciem ksiąg. Analizuj plik wyeksportowany **przed** przeksięgowaniami zamknięcia roku (np. na wynik finansowy). Program rozpoznaje zamknięcie roku, gdy przeksięgowania mają datę ostatniego dnia okresu, i wtedy nie zadaje pytań o obieg kosztów. Jeśli zamknięcie ma inną datę, pytania o obieg mogą być mylące.

1. Wejdź w **Import JPK** i kliknij **„Wybierz plik”** albo przeciągnij plik `.xml` na pole. Plik zostaje na tym komputerze.
2. Program sprawdza plik i pokazuje **„Plik gotowy do analizy”** z firmą, NIP-em, okresem i strukturą. Widoczny tam ciąg SHA-256 to cyfrowy „odcisk palca” pliku: służy do odróżniania wersji pliku i nic nie musisz z nim robić. Jeśli z danych nie da się rozpoznać **reżimu podatkowego okresu** (CIT klasyczny albo CIT estoński), program poprosi o jego potwierdzenie. Reżim dotyczy okresu, a nie całej firmy. Wersja 1.0 jest przygotowana i sprawdzona na księgach podatników CIT. Jeśli prowadzisz pełne księgi podatnika PIT (np. spółki jawnej osób fizycznych), napisz do nas przed pierwszą analizą.
3. Wybierz **wariant rachunku zysków i strat**: „Porównawczy” albo „Kalkulacyjny”. Dla znanej firmy program podpowiada wariant z poprzedniej analizy.
4. Kliknij **„Analizuj plik”**. Analiza średniego pliku trwa kilkanaście sekund, dużego — kilka minut. Po analizie program przejdzie na **Podsumowanie**.

Program sprawdza pliki **JPK_KR_PD** jednostek, które stosują znaczniki „dla pozostałych jednostek” ze słownika MF. Bilans i RZiS składa w pełnym układzie z załącznika nr 1 do ustawy o rachunkowości (RZiS porównawczy albo kalkulacyjny). Jednostki mikro i małe używają w JPK_KR_PD tych samych znaczników, więc kontrola znaczników działa tak samo. Starszej struktury JPK_KR (bez znaczników) program nie analizuje i ją odrzuca.

Import JPK: plik gotowy do analizy i wybór wariantu RZiS

Nowa wersja tego samego pliku

Po poprawkach w programie FK wyeksportuj JPK jeszcze raz i wgraj go przez **„Plik JPK ▾" → „Wgraj nową wersję pliku…"**.

Decyzje z poprzedniej wersji pliku **nie stosują się same**. W sprawie zobaczysz ramkę **„Wcześniejsze ustalenie — potwierdź"** z datą i wersją pliku, a na liście odpowiedzi ta sama odpowiedź ma znak **„z poprzedniej wersji pliku"**. Wybierz ją i kliknij „Zapisz decyzję" albo kliknij „Potwierdź": decyzja zostanie potwierdzona dla nowej wersji. Jeśli w nowej wersji pliku coś się zmieniło, wybierz odpowiedź na nowo.

Sprawy, które poprawiłeś w programie FK, w nowej wersji pliku po prostu znikają, bo problemu już nie ma. Potwierdzać trzeba tylko sprawy, które zostały, każdą osobno. Pytania grupowe (np. o kontrahentów) potwierdzasz jednym zatwierdzeniem dla całej grupy. Zbiorcze „Potwierdź wszystkie niezmienione" planujemy w kolejnej wersji.

Przykład: pierwsza analiza od początku do końca

Firma „Pantoflex" (dane fikcyjne), plik za styczeń–maj, wariant porównawczy.

1. **Import i analiza.** Wczytujesz plik, wybierasz wariant porównawczy i klikasz „Analizuj plik". Po kilkunastu sekundach Podsumowanie pokazuje m.in.: 2 sprawy z oceną „Błąd", 9 spraw do weryfikacji, 1 pytanie do sprawozdań i 3 anomalie księgowe. Status pliku: „Wymaga decyzji".
2. **Błędny znacznik.** W Weryfikacji znaczników otwierasz sprawę konta **400-01 Amortyzacja**: w pliku jest RPBVII (pozostałe koszty rodzajowe), a program proponuje **RPBI (amortyzacja)**. W „Uzasadnieniu i dowodach" widzisz, że drugą stroną zapisów jest umorzenie środków trwałych. Zgadzasz się, wybierasz „Zastąp znacznik: RPBI" i klikasz „Zapisz decyzję".
3. **Co się stało po zapisie.** Program przeliczył sprawozdania: w Sprawozdaniach w stanie „Po weryfikacji" amortyzacja jest już w pozycji B.I. Zmiana trafiła też na **listę poprawek FK**. Status pliku zmienia się na „Wymaga korekty pliku", bo znacznik w Twoim programie FK nadal jest stary. Jeśli nie poprawisz go w FK, następny eksport JPK znowu będzie miał błąd, a program znowu go pokaże.
4. **Pytanie do sprawozdań.** Konto wyrobów gotowych miało znacznik RPAII (zmiana stanu produktów) zamiast BABI3 (wyroby gotowe). Po poprawce tego znacznika (sprawa analogiczna jak w kroku 2) program wylicza z obiegu kosztów **zmianę stanu produktów** i pyta: „Program wyliczył kwotę zmiany stanu produktów — potwierdź ją albo wskaż, że się nie zgadza". Porównujesz kwotę z ewidencją produktów i klikasz „Potwierdzam kwotę". Pod odpowiedzią widzisz „Bilans uzgodniony".
5. **Anomalia.** W Anomaliach księgowych program pokazuje fakturę zaksięgowaną na analityce innego kontrahenta. Klikasz „Pokaż dokument", sprawdzasz i wybierasz „Do poprawy w programie FK" z krótkim opisem. Dwie pozostałe anomalie sprawdzasz tak samo: jedna okazuje się prawidłowym księgowaniem („Księgowanie prawidłowe"), druga też trafia na listę poprawek.
6. **Pozostałe sprawy.** Sprawy „Do weryfikacji", w których obecny znacznik jest dobry, zamykasz odpowiedzią „Zostaw obecny znacznik".
7. **Lista poprawek.** W **Raporcie** masz listę „Do poprawy w programie FK": zmiany znaczników i anomalie. Klikasz „Zapisz raporty (Excel)" i z listą w ręku poprawiasz dane w programie FK.
8. **Nowa wersja pliku.** Eksportujesz JPK_KR_PD jeszcze raz i wczytujesz go przez „Plik JPK ▾" → „Wgraj nową wersję pliku…". Poprawione sprawy znikają. Odpowiedzi, które nadal są potrzebne (np. potwierdzenie zmiany stanu produktów), potwierdzasz. Gdy nie zostaje nic otwartego, a Bilans się domyka, status zmienia się na **„Gotowy do wysłania"**.

5. Podsumowanie

„Od czego zacząć”

Cztery kroki, w dowolnej kolejności:

1. **Błędne znaczniki — do poprawy w FK**
2. **Pytania o obieg i role kont — do sprawozdań**
3. **Anomalie w księgach — do sprawdzenia w FK**
4. **Lista poprawek FK**

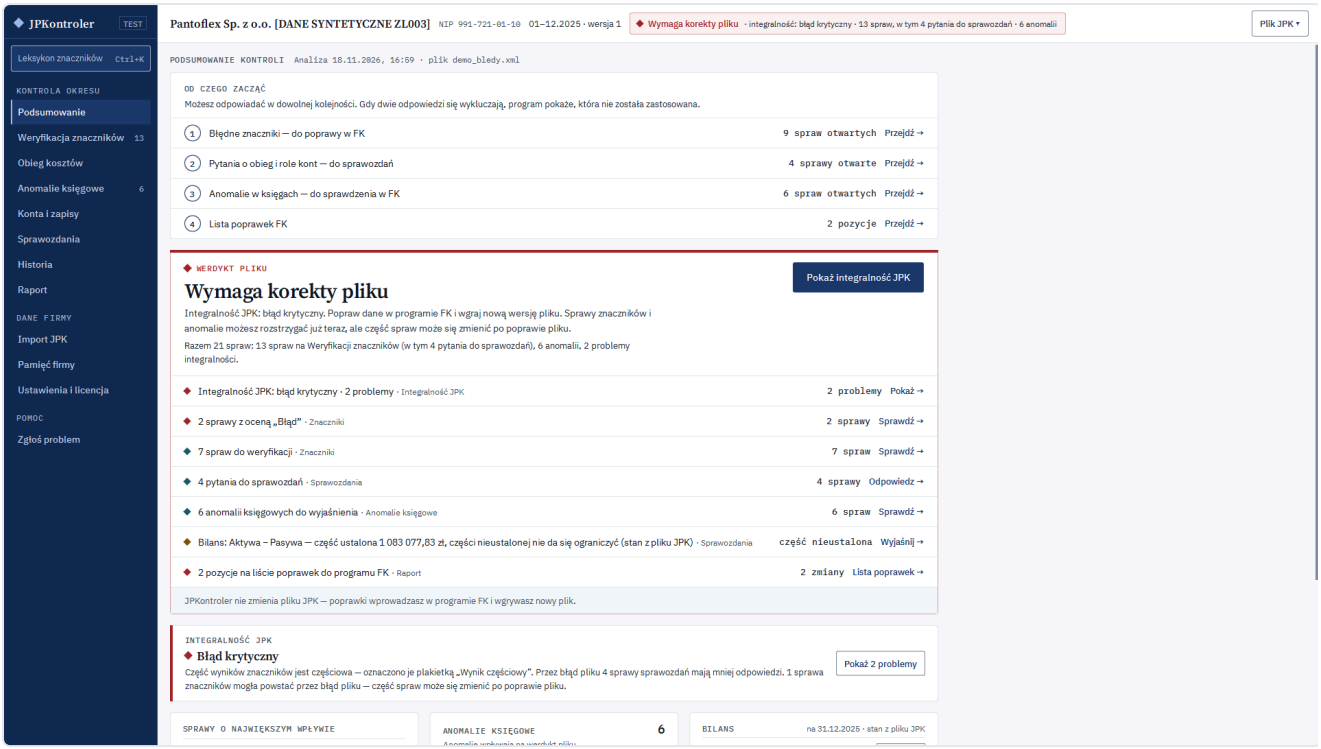
Przy każdym kroku jest liczba otwartych spraw i przycisk **„Przejdź →”**. Gdy krok jest zrobiony, pojawia się „Zrobione” ✓.

„Werdykt pliku”

Mówi, w jakim stanie jest plik, i prowadzi do następnego działania, np. „Odpowiedz na N pytań” albo „Otwórz listę poprawek FK”. Niżej są wiersze z liczbami spraw:

- **Integralność JPK** — czy plik jest technicznie spójny: zgodność ze schematem XSD Ministerstwa Finansów, sumy kontrolne, salda, bilansowanie zapisów dziennika. Przy błędzie krytycznym widzisz „Plik wymaga korekty”;
- **sprawy z oceną „Błąd”** i **sprawy do weryfikacji** w znacznikach;
- **pytania do sprawozdań** — informacje, których program potrzebuje do Bilansu i RZiS (to nie są błędy, patrz rozdział 1);
- **sprawy obiegu kosztów** i **anomalie księgowe do wyjaśnienia**.

Te same wiersze, z tymi samymi liczbami, widzisz w trybie demo.

Podsumowanie: „Od czego zacząć" i werdykt pliku

6. Jak czytać sprawy

Ocena programu

Ocena	Znaczenie
Błąd	program ma dowód w danych pliku
Do weryfikacji	miejsce warte sprawdzenia, które nie musi oznaczać błędu. Program pokazuje, dlaczego pyta, a część spraw może się zakończyć potwierdzeniem obecnego stanu
Informacja	program coś ustalił albo zastosował sam i o tym mówi; nie wymaga decyzji

Stan pracy

„Do decyzji", „Odłożone", „Rozstrzygnięte". Zakładki o tych nazwach są nad listą spraw.

Plakietki

- **„Dotyczy programu FK"** — sprawa dotyczy danych w programie FK (np. znacznika). Poprawka trafia na listę poprawek.
- **„Pytanie do sprawozdań"** — program prosi o informację, której nie ma w pliku JPK, zwykle przy poprawnych znacznikach.

„Nieustalona" — dwa różne powody

Kwota w Bilansie albo RZiS może być **„nieustalona"** z dwóch powodów, i tylko jeden z nich jest błędem:

1. **Błędny znacznik albo błąd na koncie.** Plik zawiera coś do poprawienia w programie FK.
2. **Informacja spoza pliku.** Znaczniki mogą być całkowicie poprawne, a mimo to z samego pliku nie da się złożyć Bilansu i RZiS. Ministerstwo Finansów dopuszcza np. znacznik „INNE" dla konta rozliczenia kosztów, a plik nie mówi, jak takie konto rozlicza koszty. To nie jest błąd w Twoich księgach. Po Twoich odpowiedziach program sam liczy kwoty.

Program nigdy nie zgaduje kwoty. Dopóki czegoś nie wie, pokazuje „nieustalona".

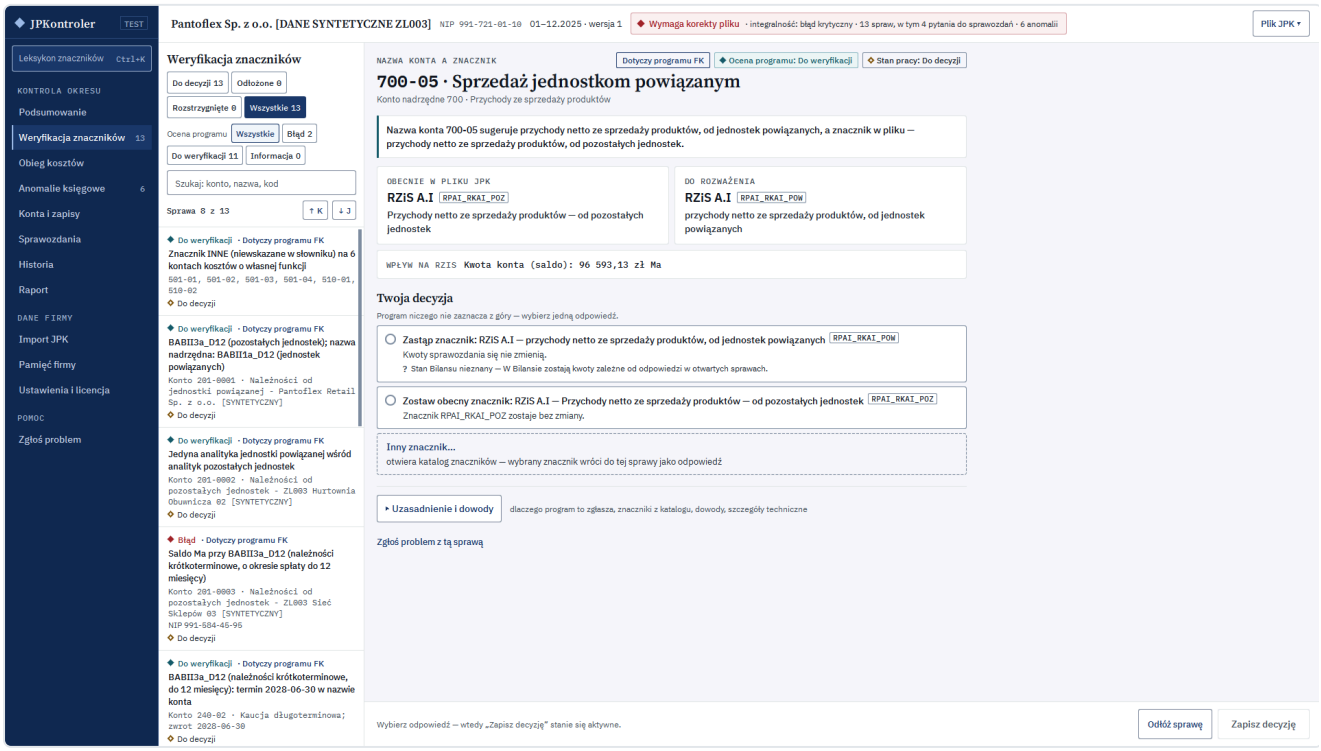
Suma (np. „Aktywa razem") może być **„niepewna"** — szara, z plakietką. Dzieje się tak w dwóch sytuacjach: gdy część nieustalona przekracza próg ustawiony w **Ustawienia i licencja → Sprawozdania** (domyślnie 1% sumy), albo gdy otwarta sprawa może zmienić kwotę w sposób, którego nie da się ograniczyć (wtedy przy różnicy widzisz „części nieustalonej nie da się ograniczyć").

7. Weryfikacja znaczników

Główny ekran programu. Po lewej lista spraw z zakładkami stanu pracy, filtrem „Ocena programu” i wyszukiwarką. Po prawej panel wybranej sprawy. Na dole listy jest osobna grupa **„Pytania do sprawozdań”**.

Panel sprawy, od góry

1. **Nagłówek**: rodzaj sprawy, plakietki, konto i jego nazwa, a pod nimi problem w jednym zdaniu.
2. **„Obecnie w pliku JPK”**: znacznik konta teraz. Obok **„Do rozważenia”**, czyli propozycje programu. Po najechaniu kursorem na kod znacznika pojawia się jego definicja z katalogu. Po wyborze odpowiedzi kafel zmienia się na „Wybrana odpowiedź — zapisz, aby zastosować”, a po zapisie na „Twoja decyzja”.
3. **„Wpływ na Bilans”** (albo na RZiS): kwota konta i co stanie się z nią przy każdej odpowiedzi.
4. **„Twoja decyzja”**: lista odpowiedzi. Program niczego nie zaznacza z góry. Przy każdej odpowiedzi jest jej skutek.
5. **„Inny znacznik...”**: otwiera katalog znaczników, jeśli żadna propozycja nie pasuje. Wybrany znacznik wraca do sprawy jako odpowiedź.
6. **„▸ Uzasadnienie i dowody”**: dlaczego program to zgłasza, opis znacznika z katalogu, dowody (konta, salda, dokumenty).

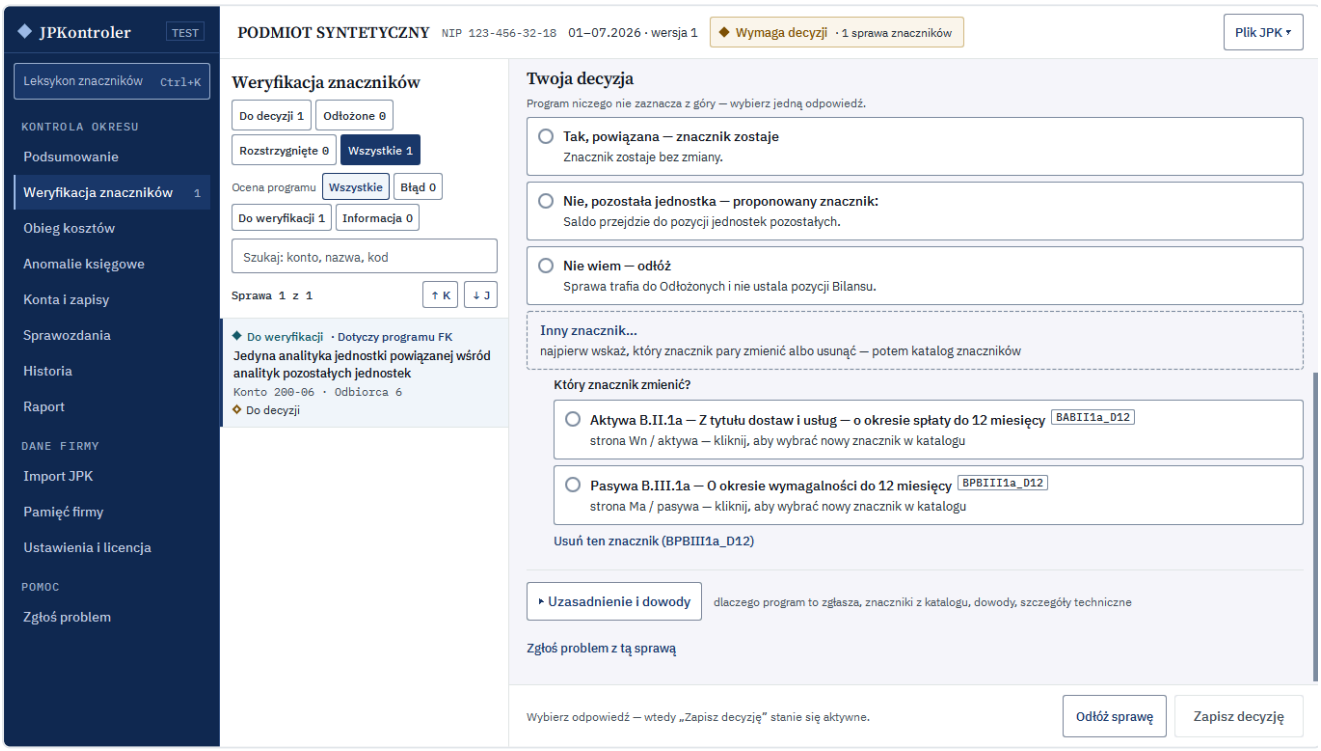
Sprawa „Nazwa konta a znacznik”: obecny znacznik i propozycja

Propozycja z nazwy konta nadrzędnego

Czasem nazwa samej analityki nie mówi nic o znaczniku, a podpowiedź wynika z nazwy konta nadrzędnego (np. „Usługi obce”). Program mówi to wtedy wprost: „Nazwa konta nadrzędnego ... sugeruje inny znacznik; nazwa analityki tego nie potwierdza”. Takie sprawy mają ocenę „Do weryfikacji”. Często wystarczy potwierdzić obecny znacznik.

Para znaczników

Gdy konto ma dwa znaczniki (np. stronę Wn i Ma), „Inny znacznik…” najpierw pyta **„Który znacznik zmienić?”**. Wybierasz jeden z nich, a potem znacznik z katalogu. Drugi znacznik pary zostaje bez zmian. Gdy znacznik wolno usunąć, pod nim jest link **„Usuń ten znacznik”**. Przy usuwaniu drugiego znacznika program pokazuje, który znacznik znika, a który zostaje.

Para znaczników: „Który znacznik zmienić?”

Co się dzieje po zmianie znacznika

Zmiana znacznika działa zawsze w dwóch miejscach naraz, bez dodatkowego wyboru:

1. **W JPKontrolerze:** Bilans i RZiS w stanie **„Po weryfikacji”** od razu liczą się z nowym znacznikiem. Widzisz, jak zmiana wpływa na sprawozdania.
2. **Na liście poprawek FK:** zmiana trafia do Raportu, sekcja „Do poprawy w programie FK”, i do eksportu Excel.

JPKontroler nie zmienia niczego w Twoim programie FK. Poprawkę wprowadzasz tam sam. Dopóki tego nie zrobisz i nie wczytasz poprawionego pliku, status pliku to „Wymaga korekty pliku”, a plik JPK z FK nadal ma stary znacznik.

Przyciski na dole

- **„Zapisz decyzję”**: aktywny, gdy wybrałeś odpowiedź. Gdy odpowiedź wymaga uzasadnienia, pole „Powód” jest nad przyciskiem.
- **„Odłóż sprawę”**: sprawa trafia do zakładki „Odłożone”. Możesz dodać notatkę.
- **„Nie zgadzam się z oceną…”**: tylko przy ocenie „Błąd”. Wymaga uzasadnienia, które trafi do historii decyzji. Zamyka sprawę jako rozstrzygniętą: nie blokuje statusu „Gotowy do wysłania” i nie dodaje pozycji do listy poprawek FK.

- Po decyzji: **„Zmień”**, **„Cofnij decyzję”**, **„Następna sprawa →”**. „Następna sprawa” po ostatniej sprawie ekranu przechodzi do następnego ekranu z otwartymi sprawami.

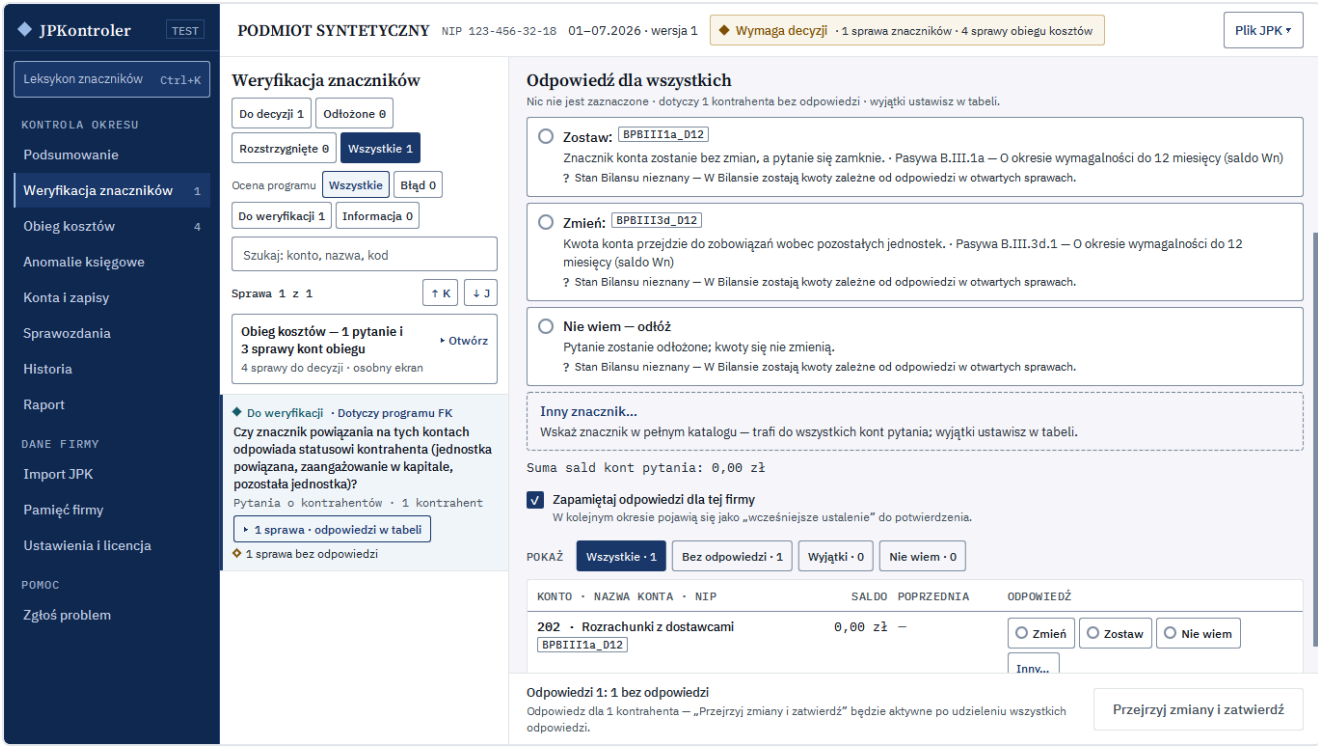
„Po decyzji”

Po zapisie panel pokazuje, gdzie jest Twoja decyzja (w Sprawozdaniach, na liście poprawek, w Odłożonych), kwoty przed → po i stan Bilansu. Jeśli decyzja pozwoliła programowi ustalić coś samemu, zobaczysz zdanie zaczynające się od **„Program sam ustalił:”**.

Pytanie grupowe

Gdy to samo pytanie dotyczy wielu kont (np. „Czy kontrahenci tych kont to jednostki powiązane?”):

1. W **„Odpowiedź dla wszystkich”** wybierz odpowiedź, która dotyczy większości kont.
2. W tabeli ustaw **wyjątki**, czyli konta z inną odpowiedzią.
3. Opcja **„Zapamiętaj odpowiedzi dla tej firmy”** sprawia, że w kolejnym okresie odpowiedzi pojawią się jako wcześniejsze ustalenie do potwierdzenia.
4. Kliknij **„Przejrzyj zmiany i zatwierdź”**, sprawdź przegląd i zatwierdź. Program zapisze osobną decyzję dla każdego konta.

Pytanie grupowe: odpowiedź dla wszystkich i tabela kont

Pytania do sprawozdań

Wyglądają jak sprawa znacznika, ale odpowiedzi to sposoby ujęcia kwoty w sprawozdaniu. Najczęstsze to **zmiana stanu produktów**: gdy program wyliczył kwotę z obiegu kosztów, pyta tylko o jej potwierdzenie („Program wyliczył kwotę zmiany stanu produktów — potwierdź ją albo wskaż, że się nie zgadza”). Pod odpowiedzią widzisz skutek, np. „Bilans uzgodniony”.

Program nigdy nie proponuje kwoty sprzecznej z tą, którą sam wyliczył. Jeśli znacznik konta wskazuje inną funkcję niż saldo (np. wyrób gotowy oznaczony jako zmiana stanu produktów), najpierw poprawiasz znacznik, a dopiero potem program proponuje kwotę.

Gdy dwie decyzje się wykluczają

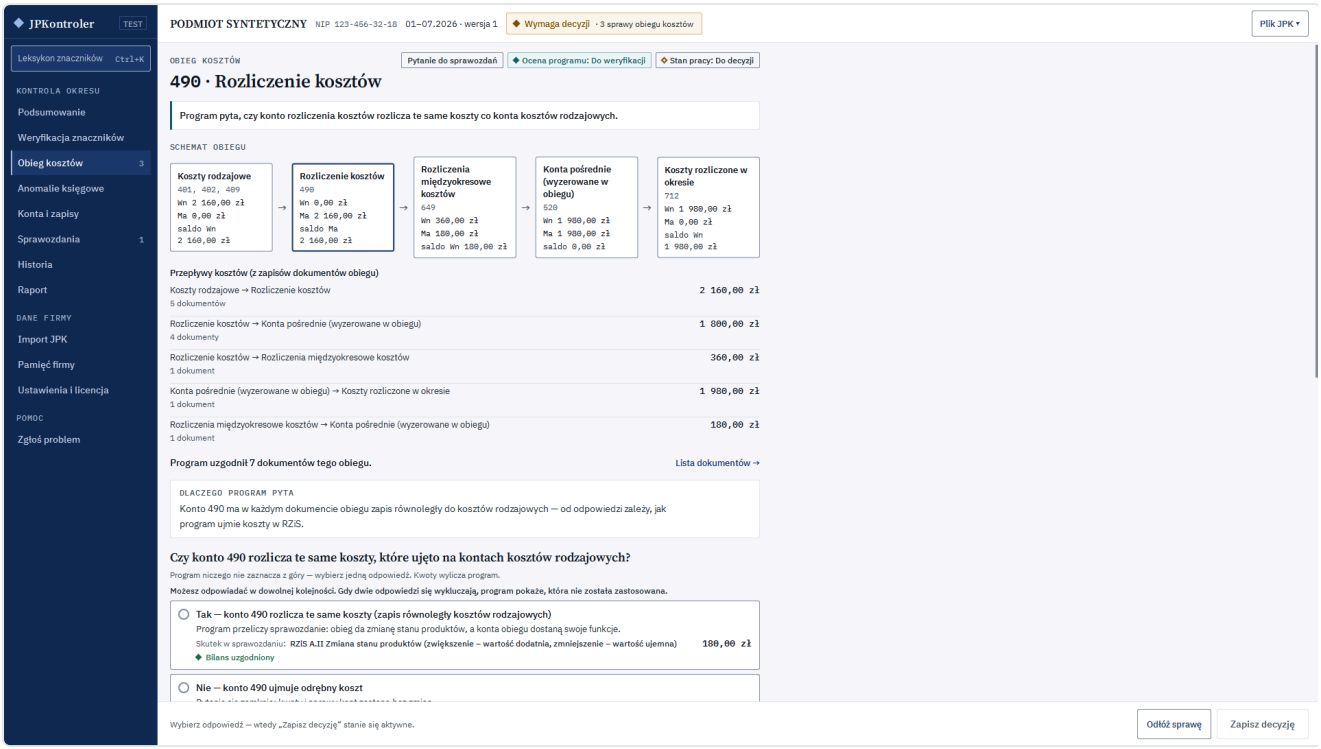
Program pokaże blok **„Decyzji nie zastosowano”** i powie, z którą decyzją jest konflikt. Możesz cofnąć albo zmienić jedną z nich.

8. Obieg kosztów

Dotyczy firm, które ujmują koszty równolegle w zespołach 4 i 5 i rozliczają je przez konto rozliczenia kosztów (np. 490).

- **Schemat obiegu** pokazuje przepływy kosztów odczytane z zapisów dokumentów obiegu.
- **Pytanie główne** pojawia się, gdy program ma w dokumentach dowód zapisu równoległego: czy konto rozliczenia kosztów rozlicza te same koszty, które ujęto na kontach kosztów rodzajowych. Odpowiedzi poniżej.
- **„Tak”** — konto rozliczenia kosztów przenosi te same koszty, które są na kontach rodzajowych. Program traktuje je jako konto techniczne (jego saldo nie trafia do sprawozdań) i z obiegu wylicza zmianę stanu produktów, którą potem potwierdzasz;
- **„Nie”** — to inne koszty. Program nie łączy kont w obieg i liczy kwoty według znaczników poszczególnych kont;
- **„Różnie”** — każde konto rozstrzygasz osobno, w jego sprawie;
- **„Nie wiem”** — sprawa trafia do Odłożonych, a kwoty zależne od obiegu zostają „nieustalone”.
- Pod wybraną odpowiedzią widzisz, jak zmieni się sprawozdanie (przed → po) i od jakich spraw zależy jeszcze Bilans.
- Po zapisie program przelicza wynik. Może wtedy pojawić się **„Program sam ustalił:”**, np. rolę konta przejściowego z dowodem „N z N dokumentów” (ustalenie możesz cofnąć).
- **„Te konta wymagają osobnej odpowiedzi”**: konta, których dowód obiegu nie obejmuje. Każde rozstrzygasz w jego sprawie („Przejdź →”).

Gdy program nie pyta o obieg, podaje powód, np. że w dokumentach nie ma dowodu zapisu równoległego, że plik zawiera zamknięcie roku albo że część dokumentów obiegu się nie uzgadnia. Wtedy pod przyciskiem „Pokaż schemat obiegu” zobaczysz sam schemat, a kwotę zmiany stanu produktów potwierdzasz w pytaniu do sprawozdań (rozdział 7).

Obieg kosztów: schemat obiegu konta 490 i pytanie główne

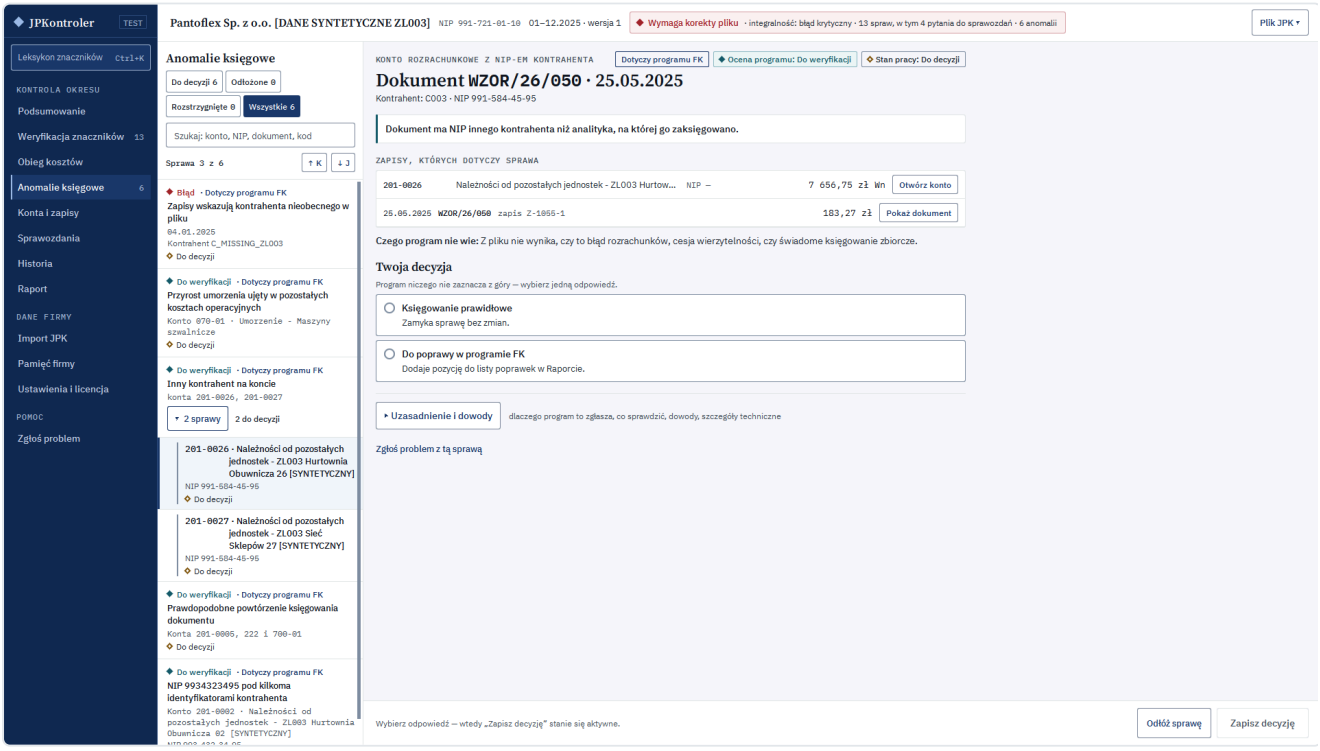
9. Anomalie księgowe

Podejrzane księgowania, które warto sprawdzić. Większość to sygnały, a nie dowód błędu.

W sprawie widzisz **„Zapisy, których dotyczy sprawa”**. Kliknięcie **„Pokaż dokument”** otwiera dokument ze wszystkimi zapisami (zamykasz go przyciskiem „Zamknij · Esc”). Odpowiedzi:

- **„Księgowanie prawidłowe”**;
- **„Do poprawy w programie FK”**: dodaje pozycję do listy poprawek. Opisz krótko, co poprawić.

Gdy dwa dokumenty mają ten sam numer KSeF, ale różne kwoty albo księgowanie, program nie zakłada duplikatu. Prosi o porównanie z fakturą w KSeF: to może być powtórzone księgowanie albo błędnie przypisany numer.

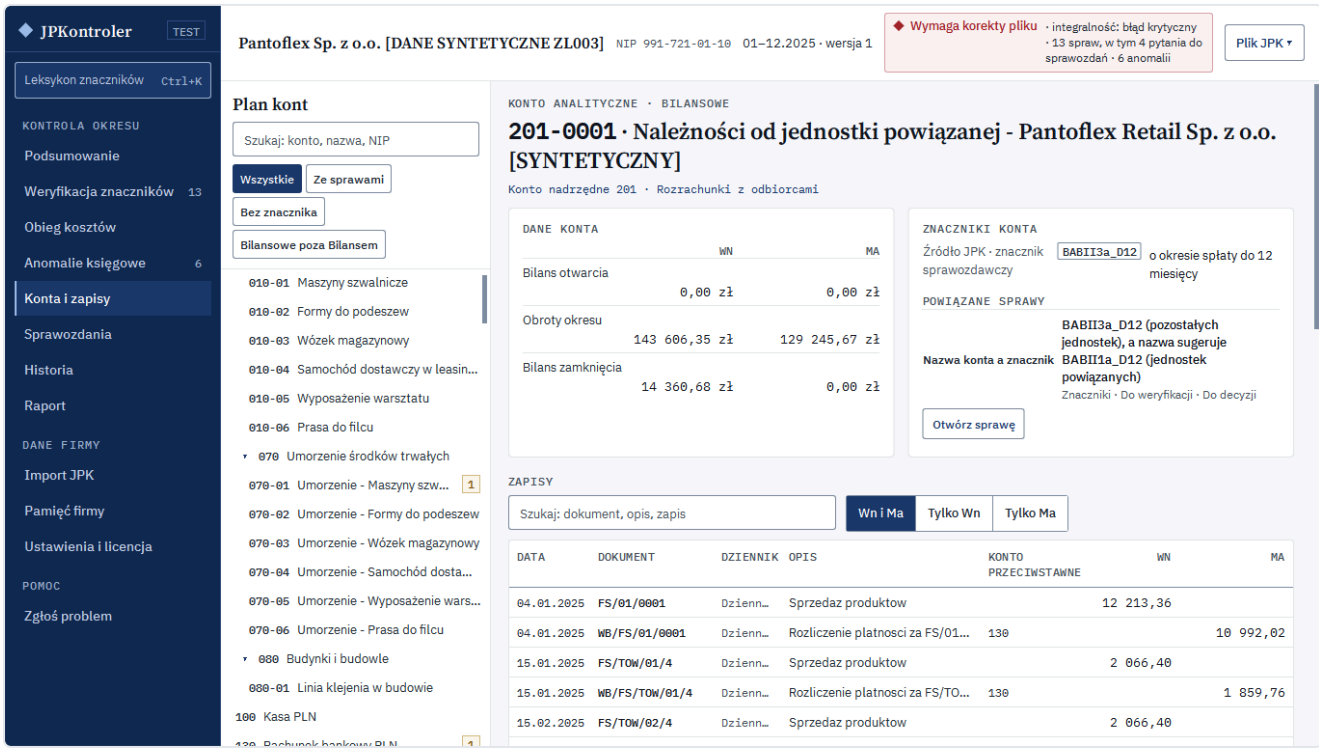

Anomalia księgowa: dokument na analityce innego kontrahenta

10. Konta i zapisy

Plan kont z wyszukiwarką i filtrami („Ze sprawami”, „Bez znacznika”, „Bilansowe poza Bilansem”). Dla konta widzisz:

- bilans otwarcia, obroty i bilans zamknięcia;
- **„Znaczniki konta”**: znaczniki z pliku JPK i znaczniki „po weryfikacji”, czyli po Twoich decyzjach;
- powiązane sprawy z przyciskiem „Otwórz sprawę”;
- przy koncie analitycznym zapisy z wyszukiwarką. Kliknięcie zapisu otwiera dokument.

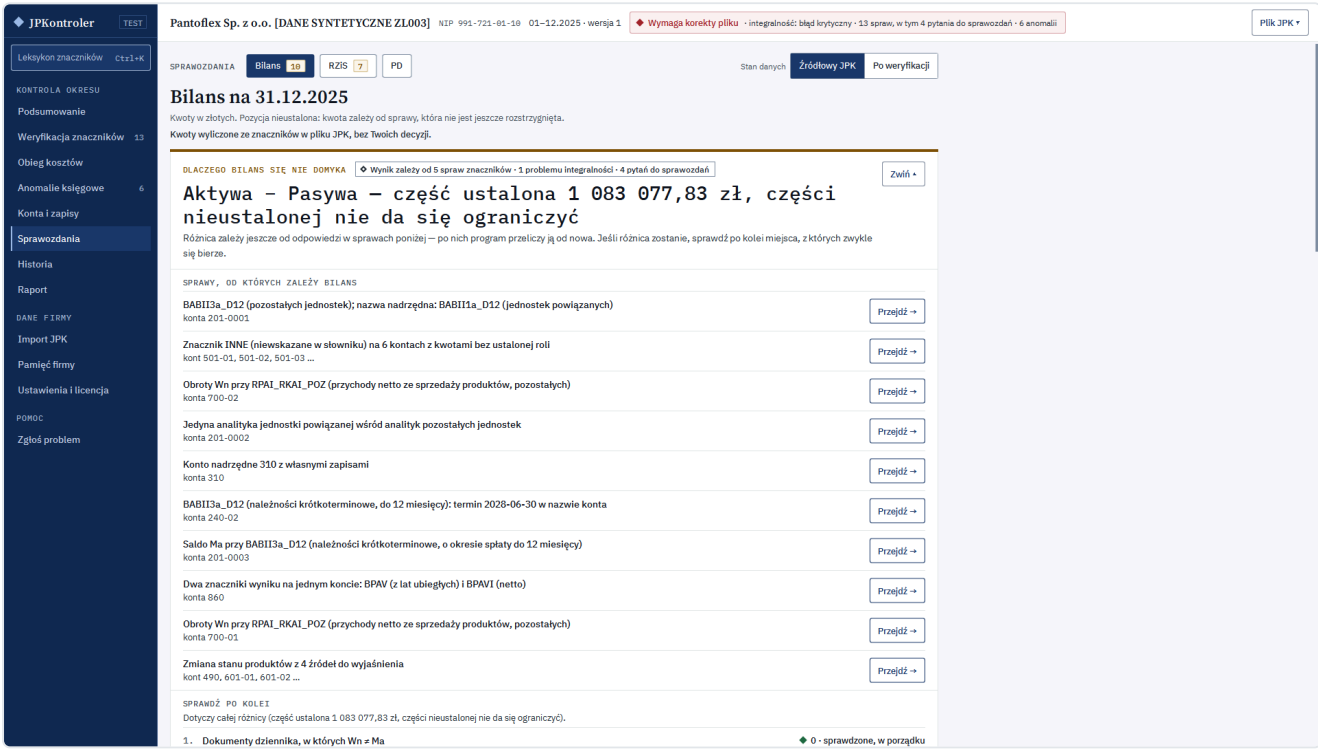
Konta i zapisy: dane konta, znaczniki i zapisy

11. Sprawozdania

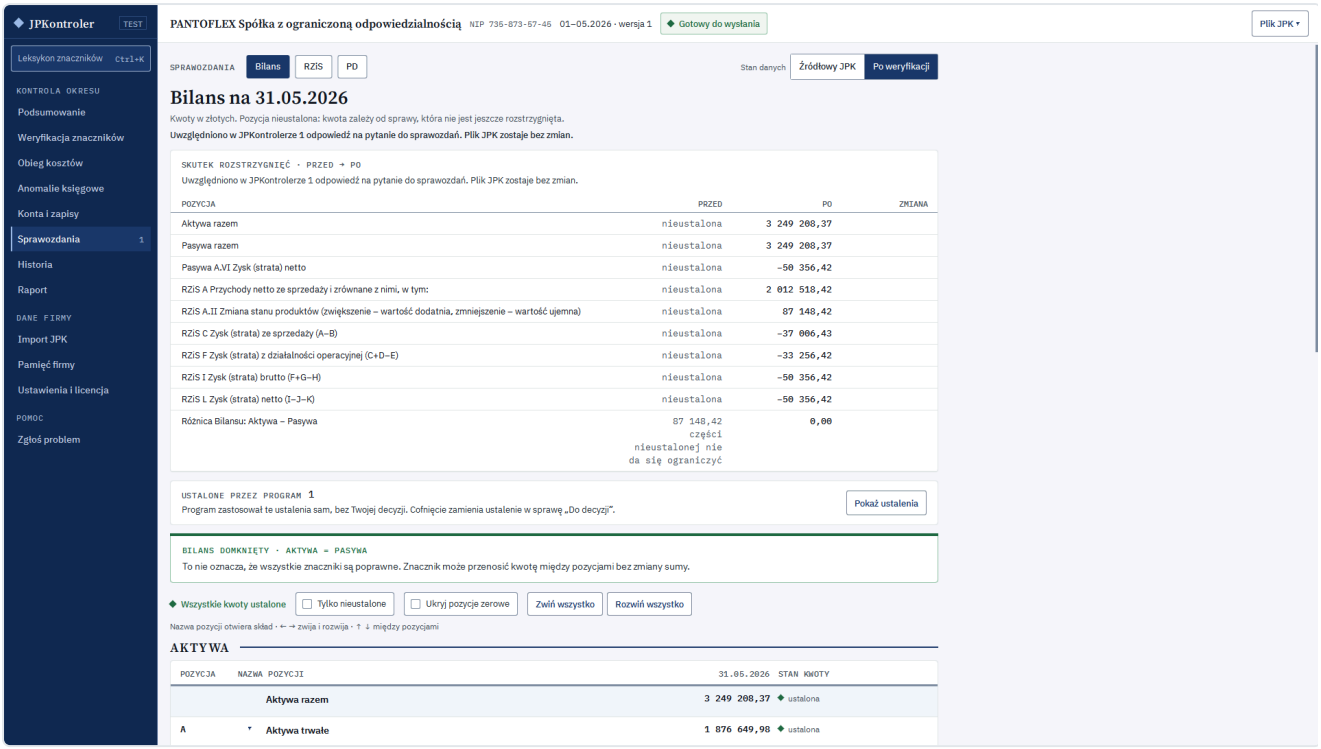
Bilans, RZiS i PD złożone ze znaczników.

- **„Stan danych”** ma dwie wartości:
- **„Źródłowy JPK”** — sprawozdania ze znaczników, które są w pliku teraz;
- **„Po weryfikacji”** — sprawozdania po Twoich decyzjach, czyli takie, jakie da plik po wprowadzeniu poprawek w FK. To **zestawienie kontrolne**, a nie sprawozdanie finansowe do wysłania. Sprawozdanie finansowe sporządzasz jak dotąd w swoim programie. JPKontroler pozwala sprawdzić, czy znaczniki dadzą zgodny wynik.
- **PD (podatek dochodowy)** — zestawienie części podatkowej pliku JPK_KR_PD: pozycje liczone ze znaczników podatkowych kont (np. przychody i koszty podatkowe, koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu) oraz rozliczenie podatku dochodowego (RPD) z pliku. Program sprawdza tu spójność znaczników podatkowych. Nie oblicza podatku CIT do zapłaty.
- Gdy Bilans się nie domyka, karta **„Dlaczego bilans się nie domyka”** pokazuje konta, które tworzą różnicę, z przyciskiem „Przejdź →” do sprawy, w której ją rozstrzygniesz.
- **„Skutek rozstrzygnięć · przed → po”**: jak Twoje decyzje zmieniły pozycje.
- **„Ustalone przez program”**: co program ustalił sam. Każde ustalenie możesz cofnąć, a wtedy wraca jako sprawa „Do decyzji”.
- Kliknięcie nazwy pozycji otwiera jej **skład**: konta tworzące kwotę i sprawy, które na nią wpływają.

„Bilans domknięty · Aktywa = Pasywa” nie oznacza, że wszystkie znaczniki są poprawne. Oznacza tylko, że suma się zgadza.

Sprawozdania: Bilans i przyczyny różnicy

Sprawozdania: Bilans po weryfikacji, domknięty

12. Historia i Raport

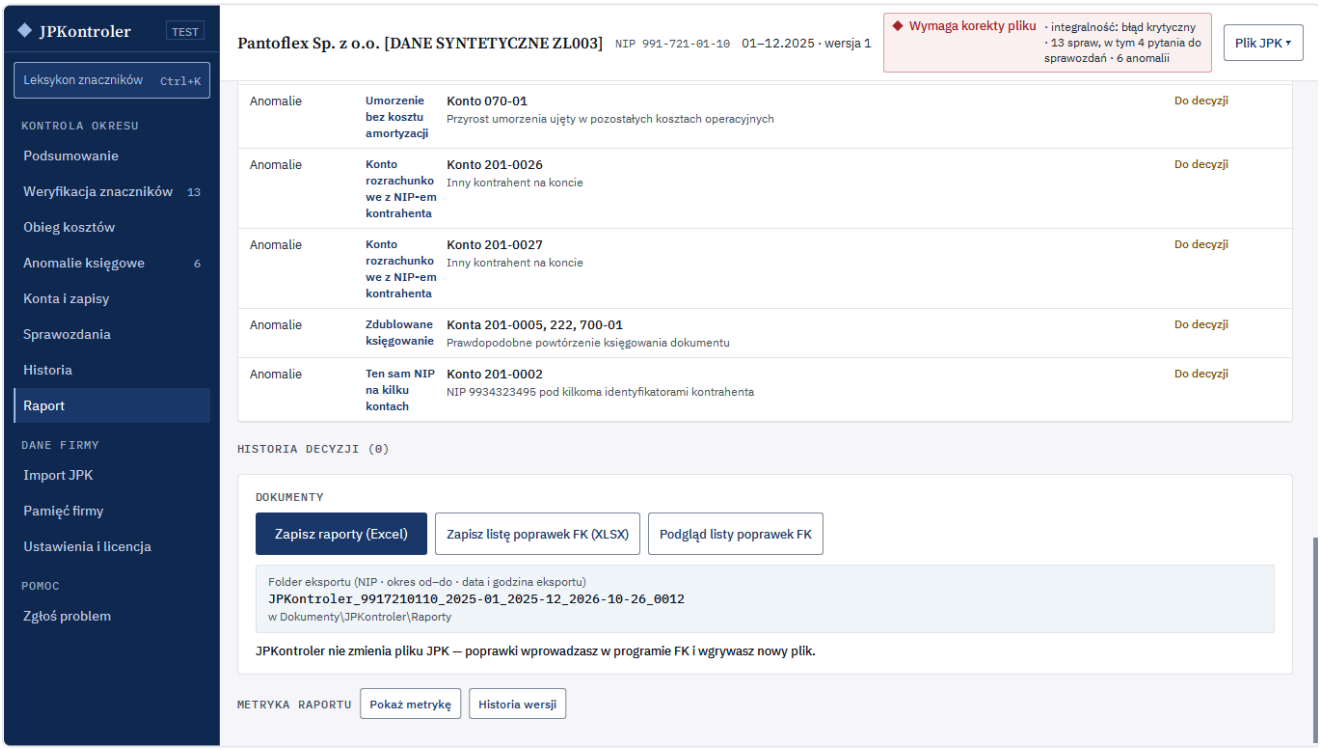
Historia

Lista przeanalizowanych wersji pliku w tym okresie i **porównanie dwóch wersji**: sprawy nowe, sprawy rozwiązane i zmienione kwoty sprawozdań.

Raport

- **„Do poprawy w programie FK”**: wszystkie poprawki z Twoich decyzji, anomalii i problemów integralności.
- **„Zmiany tylko w JPKontrolerze”**: decyzje, które nie wymagają poprawki w programie FK — potwierdzenie obecnego znacznika oraz odpowiedzi na pytania do sprawozdań i o obieg kosztów. Zmieniają one sprawozdania „Po weryfikacji”, ale nie trafiają na listę poprawek.
- **„Nierozstrzygnięte”**, **„Ustalone przez program”**, **„Historia decyzji”**.
- **„Zapisz raporty (Excel)”** zapisuje cztery pliki w nowym folderze:
  1. Raport kontroli,
  2. Bilans i RZiS,
  3. Lista poprawek FK,
  4. Protokół decyzji.

Liczby w raportach są te same co na ekranie. Każdy eksport tworzy osobny folder z NIP-em, okresem oraz datą i godziną.

Raport: sekcja „Dokumenty” z zapisem raportów Excel

13. Pamięć firmy

Pamięć firmy przechowuje Twoje ustalenia między okresami, np. odpowiedzi o kontrahentach i decyzje o znacznikach. **Program nigdy nie stosuje ich sam.** W kolejnym okresie pojawiają się jako **„Wcześniejsze ustalenie (Pamięć firmy)”** z przyciskami „Potwierdź” i „Zmień”.

Różnica między dwoma rodzajami „wcześniejszych ustaleń”:

	Nowa wersja tego samego pliku (rozdział 4)	**Pamięć firmy (kolejny okres)**
Kiedy	wczytujesz poprawiony JPK za **ten sam okres**	analizujesz plik za **inny okres** tej samej firmy
Co przenosi	wszystkie Twoje decyzje z poprzedniej wersji pliku	tylko ustalenia, które mają sens w kolejnych okresach, np. odpowiedzi o kontrahentach (gdy zaznaczyłeś „Zapamiętaj odpowiedzi dla tej firmy”) i decyzje o znacznikach
Jak wygląda	„Wcześniejsze ustalenie — potwierdź”	„Wcześniejsze ustalenie (Pamięć firmy)”

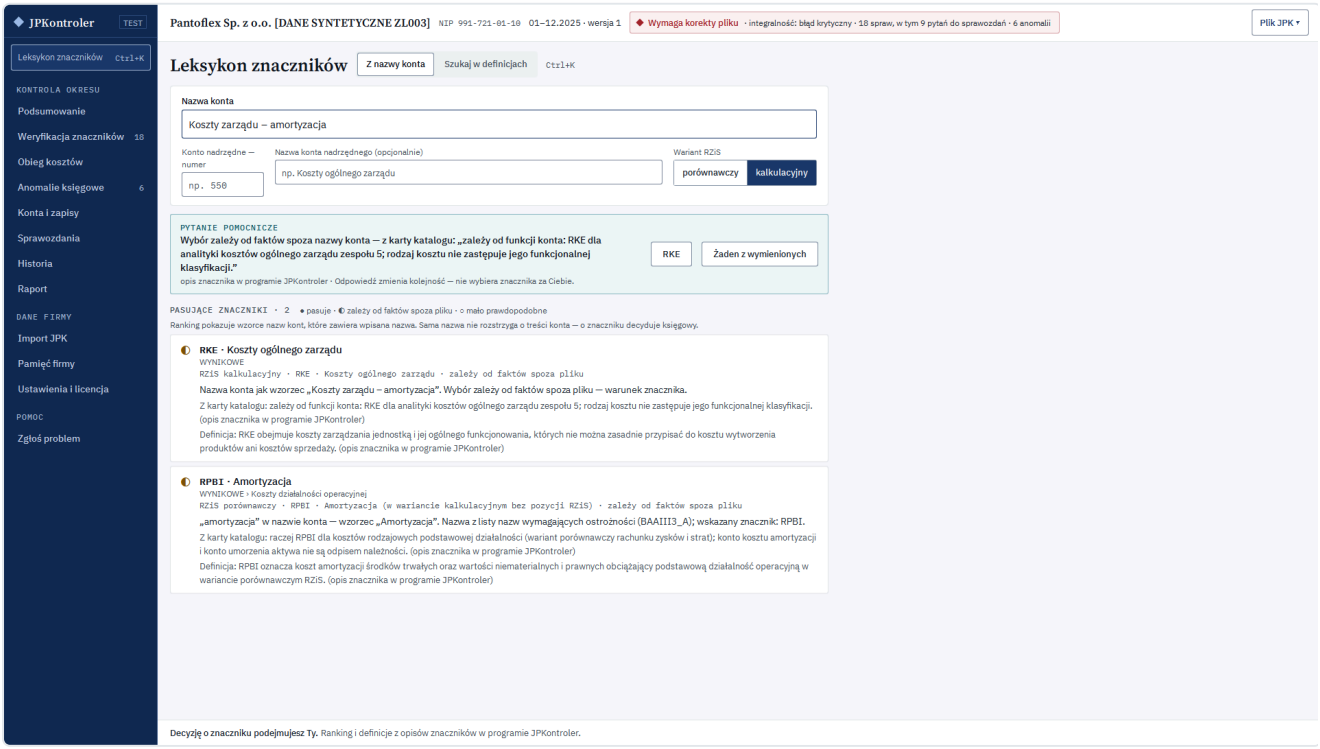
W obu przypadkach program niczego nie stosuje sam: ustalenie potwierdzasz albo zmieniasz.

- **„Eksportuj plik decyzji”** zapisuje pamięć firmy do pliku, który możesz wczytać na innym komputerze przyciskiem **„Wczytaj plik decyzji”**.
- W tabeli możesz potwierdzić albo usunąć pojedyncze pozycje.

14. Leksykon znaczników (Ctrl+K)

- **„Z nazwy konta”**: wpisz nazwę konta (opcjonalnie konto nadrzędne i wariant RZiS), a program pokaże ranking pasujących znaczników z opisem z katalogu. Gdy wybór zależy od faktów spoza nazwy konta, zobaczysz **pytanie pomocnicze**: odpowiedź zmienia kolejność, ale nie wybiera znacznika za Ciebie.
- **„Szukaj w definicjach”**: wyszukiwanie po kodzie albo słowie w definicjach katalogu.
- Gdy wejdziesz tu ze sprawy przez „Inny znacznik…”, na kartach jest przycisk **„Wybierz dla sprawy”**, a „Wróć do sprawy” wraca bez wyboru.

Leksykon działa bez pliku JPK, np. przy zakładaniu planu kont. Decyzję o znaczniku podejmujesz Ty.

Leksykon znaczników: podpowiedź z nazwy konta

15. Ustawienia i licencja

- **Licencja**: stan licencji, aktywacja kluczem, wczytanie pliku licencji, zakup („Kup licencję” otwiera sklep z wybranym wariantem).
- **Dane firmy → „Dane analiz na tym komputerze”**: miejsce zapisu i przycisk **„Usuń dane analiz”**. Usuwa zapisane analizy, decyzje i kopie robocze. Pliki źródłowe i wyeksportowane raporty zostają na dysku. **Zmiana komputera:** Pamięć firmy przeniesiesz plikiem decyzji (rozdział 13), a raporty Excel kopiujesz jak zwykłe pliki. Zapisanych analiz nie przenosimy: na nowym komputerze wczytaj pliki JPK ponownie i potwierdź ustalenia z Pamięci firmy.
- **Sprawozdania**: od jakiej części nieustalonej oznaczać sumę jako „niepewną” (domyślnie 1%).
- **Wygląd**: motyw (jasny, ciemny, jak w systemie Windows) i skala tekstu (100%, 115%, 130%).
- **O programie**: wersja, dane producenta, dokumenty (umowa licencyjna, informacja o prywatności, licencje stron trzecich) i **„Aktualizacje”**.

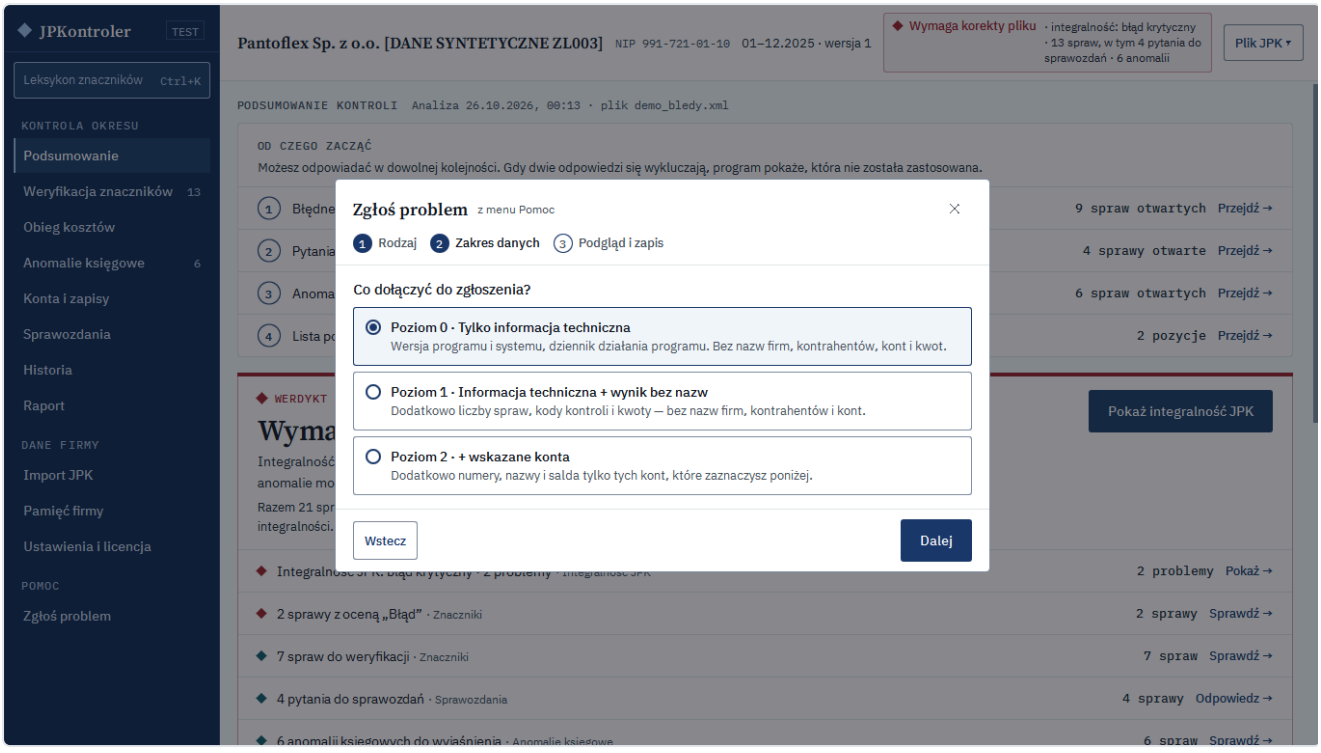
16. Zgłoś problem

Okno ma trzy kroki:

1. **„Rodzaj”**: „Awaria programu”, „Zły wynik liczbowy”, „Spór o znacznik”.
2. **„Zakres danych”**: co dołączyć do zgłoszenia.
   - **Poziom 0**: tylko informacja techniczna, bez nazw firm, kontrahentów, kont i kwot.
   - **Poziom 1**: dodatkowo liczby spraw, kody kontroli i kwoty, bez nazw.
   - **Poziom 2**: dodatkowo wskazane przez Ciebie konta. Cały plik JPK dołączysz tylko po osobnym potwierdzeniu.
3. **„Podgląd i zapis”**: przycisk „Pokaż dokładnie, co zostanie zapisane” i krótki opis problemu. Nie wpisuj nazw kontrahentów ani danych osobowych.

Pakiet jest **zaszyfrowany** i odczytać go możemy tylko my. Zapisujesz go u siebie i wysyłasz e-mailem na **pomoc@jpkontroler.pl**. Program nie wysyła niczego sam.

Problem z konkretną sprawą zgłosisz najszybciej przyciskiem **„Zgłoś problem z tą sprawą”** w panelu sprawy.

Zgłoś problem: wybór zakresu danych

17. Tryb demo

Bez licencji albo po jej wygaśnięciu program analizuje plik w całości, ale pokazuje **tylko liczby**: te same wiersze, które w wersji pełnej widzisz w Podsumowaniu, liczone w ten sam sposób. Po zakupie licencji liczby się zgadzają.

Wiersze w trybie demo:

Wiersz	Co oznacza
Integralność JPK	problemy techniczne pliku. Przy błędzie krytycznym nagłówek „Plik wymaga korekty”
Sprawy z oceną „Błąd”	znaczniki, przy których program ma dowód błędu w danych pliku
Sprawy do weryfikacji	miejsca warte sprawdzenia; nie muszą oznaczać błędu
Pytania do sprawozdań	**to nie są błędy.** To liczba pytań, które program zada, żeby ustalić Bilans i wynik finansowy. Program nie zgaduje: gdy czegoś nie wie, pyta (rozdział 1)
Anomalie księgowe	podejrzane księgowania do wyjaśnienia; zwykle sygnał, nie dowód błędu

Pod wierszami jest informacja, czy plik jest **zgodny ze schematem MF**: TAK albo NIE.

Szczegóły spraw, propozycje, sprawozdania, raporty i Leksykon znaczników są dostępne z licencją. W trybie demo możesz sprawdzać kolejne pliki. **Twoje analizy i decyzje zostają na komputerze** i po wczytaniu licencji wracają w całości.

18. Skróty klawiszowe

Ściągę otwiera klawisz **?** albo **F1**.

Skrót	Działanie
Ctrl+K	Leksykon znaczników
Ctrl+O	Import JPK
Ctrl+1 … Ctrl+9	kolejne pozycje paska bocznego
J / ↓	następna sprawa na liście
K / ↑	poprzednia sprawa na liście
Ctrl+L	odłóż sprawę
Ctrl+Enter	zapisz wybraną decyzję
Esc	zamknij panel albo okno
Ctrl + plus / minus / 0	powiększ / pomniejsz tekst / 100%
Tab / Shift+Tab	następny / poprzedni element

Litery i strzałki listy spraw nie działają, gdy kursor jest w polu tekstowym.

19. Częste pytania

Czy program zmienia mój plik JPK? Nie. Program tylko czyta plik. Poprawki robisz w programie FK i eksportujesz JPK ponownie.

Demo pokazuje „pytania do sprawozdań". Czy to znaczy, że mam błędy? Nie. To liczba informacji, których program potrzebuje spoza pliku JPK, żeby ustalić Bilans i RZiS, np. potwierdzenie kwoty zmiany stanu produktów. Program nie zgaduje takich kwot, tylko pyta. Często dotyczy to plików z poprawnymi znacznikami.

Dlaczego Bilans jest „nieustalony", skoro moje znaczniki są poprawne? Bo z samych znaczników nie zawsze da się złożyć Bilans, np. gdy konto rozliczenia kosztów ma znacznik „INNE". Odpowiedz na pytania do sprawozdań i o obieg kosztów, a program policzy kwoty (rozdział 6).

„Do weryfikacji" — czy to znaczy, że mam błąd? Nie. To miejsce warte sprawdzenia. Część spraw kończy się potwierdzeniem obecnego znacznika.

Wgrałem poprawiony plik i program znowu pyta o to samo. Decyzje z poprzedniej wersji wymagają potwierdzenia. Szukaj ramki „Wcześniejsze ustalenie — potwierdź" albo odpowiedzi ze znakiem „z poprzedniej wersji pliku" (rozdział 4).

Program pyta o obieg kosztów przy pliku za cały rok, w którym jest już zamknięcie roku. Program rozpoznaje zamknięcie roku, gdy przeksięgowania mają datę ostatniego dnia okresu. Jeśli w Twoim pliku zamknięcie ma inną datę, daj nam znać. Taki plik najlepiej analizować w wersji sprzed zamknięcia.

Program odrzucił mój plik. Sprawdź, czy to plik **JPK_KR_PD**. Starsza struktura JPK_KR (bez znaczników) nie jest obsługiwana. Jeśli plik to JPK_KR_PD, wygeneruj go ponownie w programie FK. Jeśli problem zostaje, użyj „Zgłoś problem".

Czy mogę przenieść licencję na inny komputer? Licencja działa na jednym komputerze. W sprawie zmiany komputera napisz na pomoc@jpkontroler.pl.

Kontakt: pomoc@jpkontroler.pl